

Пайдаланған әдебиет:

1. Grantham McGregor S et al., and the International Child development Steering Group (2007). Developmental potential in the first 5 years for children in developing countries. *Lancet*, 369:60-70.
2. ДДСҰ/ЮНИСЕФ-тің «Баланы дамуытуға қамқорлық» материалдар пакеті: Қатысушыға арналған оқу құралы – Кеңестер карточкалары – Модератордың жазбалары – Клиникалық тәжірибе бойынша басшылық – Мониторинг жүргізу және бағалау жүйесі – Плакат –курстық материалдары, таныстырылымдары, шолулары және бейнежазбалары бар CD-ROM, 2012.
3. Моториканың жалпы дамуының негізгі алты кезеңіне арналған жетістіктер торлары/ ДДСҰ Өсу эталондарын көпшоғырлы зерттеу тобы. *ActaPaediatrica*, 2006; Қосымша 450:86-95.
4. ДДСҰ Өсу эталондарын көпшоғырлы зерттеуі аясында тамақтың рөліне талдау/ ДДСҰ Өсу эталондарын көпшоғырлы зерттеу тобы. *ActaPaediatrica*, 2006; Қосымша 450:27–37.
5. ДДСҰ Өсу эталондарын көпшоғырлы зерттеуіндегі емшек емізу мәселесі/ ДДСҰ өсу эталондарын көпшоғырлы зерттеу тобы. *ActaPaediatrica*, 2006; Қосымша 450:16–26.
6. ДДСҰ Өсу эталондарын көпшоғырлы зерттеуіндегі қалыптасу және іріктеудің негізгі белгілері/ ДДСҰ Өсу эталондарын көпшоғырлы зерттеу тобы. *ActaPaediatrica*, 2006; Қосымша 450:7-15.
7. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының сайты:www.who.int/childgrowth.
8. ДДСҰ Өсу эталондарын көпшоғырлы зерттеу тобы. ДДСҰ Өсу эталондарын көпшоғырлы зерттеуі аясында популяциялар арасындағы желілік өсудегі айырмашылықтарды бағалау. *ActaPaediatrica* 2006, Қосымша 450:56-65.
9. ДДСҰ Өсу эталондарын көпшоғырлы зерттеу тобы. ДДСҰ Баланы дамыту стандарттары. Дененің ұзындығы/бойы, салмағы және жасына негізделген стандарттар. *ActaPaediatrica* 2006, Қосымша 450:76-85.
10. ДДСҰ Өсу эталондарын көпшоғырлы зерттеу тобы. ДДСҰ Өсу эталондарын көпшоғырлы зерттеуі аясында популяциялар арасында моториканың даму кезеңдеріне сәйкес қозғалу дағдыларын игерудің алты айырмашылығын және біртектілігін бағалау. *ActaPaediatrica* 2006, Қосымша 450:66-75.
11. ДДСҰ. Моториканың дамуын зерттеу. Сараптамашылар кеңесіндегі есеп. Женева: Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы; 2004.
12. WijnhovenTM, deOnisM, OnyangoAW, WangT, Bjoerne-boeGE, BhandariN, et al., ДДСҰ Өсу эталондарын көпшоғырлы зерттеу тобы үшін. ДДСҰ Өсу эталондарын көпшоғырлы зерттеуі аясында моториканың жалпы дамуын бағалау. Тағамтану бюллетені 2004; 25 Қосымша 1:S37-45.
13. ДДСҰ Өсу эталондарын көпшоғырлы зерттеу тобы. ДДСҰ көпшоғырлы зерттеуінде өсу эталондарын тіркеу және фондық сипаттамалар. *ActaPaediatrica* 2006, Қосымша 450: 7-15.
14. ДДСҰ Өсу эталондарын көпшоғырлы зерттеу тобы. ДДСҰ Өсу эталондарын көпшоғырлы зерттеудегі моторлық даму деректерінің дұрыстығы. *ActaPaediatrica* 2006, Қосымша 450:4755.
15. Nelms BC, MullinsRG. Өсу және даму. Алғашқы медициналық-санитарлық көмектің бағыты. Инглвуд Клиффс, Нью Джерси, США: Прентис-холл, 1982.
16. A critical link: interventions for physical growth and psychological development. Geneva, World Health Organization, 1999 (document WHO/CHS/CAH/99.3).
17. Assessment of gross motor development in the WHO Multicentre Growth Reference Study. Trudy M.A.Wijnhoven et all. *Food and Nutrition Bulletin*, vol. 25, no.1 (supplement 1), 2004, The United Nations University
18. Complementary feeding of young children in developing countries: a review of current scientific knowledge. Geneva, World Health Organization, 1998 (document WHO/NUT/98.1).
19. Assessment of sex differences and heterogeneity in motor milestone attainment among populations in the WHO Multicentre Growth Reference Study. WHO Multicentre Growth Reference Study Group. *Acta Padiatrica*,2006; Supl 450: 66–75.
20. Breastfeeding and maternal medication. Geneva, World Health Organization, 1995(document WHO/ CDR/95.11).
21. Department of United Kingdom. Weaning and the weaning diet. Report of the Working Group on the Weaning Diet of the Committee on Medical Aspects of food Policy. London, H.M. Stationery Office, 1994 (Report on Health and Social Subjects, No.45).
22. Cohen, R.J. et al. Determinants of growth from birth to 12 months among breast-fed Honduran infants in relation to age of introduction of complementary foods. *Pediatrics*, 96:504–510 (1995).
23. Cohen, R.J. et al. Effects of age of introduction of complementary foods on infant breast milk intake, total energy intake, and growth: a randomized intervention study in Honduras. *Lancet*, 344: 288–293 (1994).

24. de Martino, M. et al. Should hepatitis B surface antigen positive mothers breast feed? Archives of disease in childhood, 60: 972–974 (1985).
25. De Onis M., Garza C., Victora C.G. et al. For the WHO Multicentre Growth Reference Study Group. The WHO Multicentre Growth Reference Study: Planning, study design and methodology. Food Nutr Bull 2004; 25 Supl 1: S15–26.
26. De Onis M., Garza C., Victora C.G. et al. WHO Multicentre Growth Reference Study (MGRS): Rationale, planning and implementation. Food Nutr Bull 2004; 25 Supl 1: S1–89.
27. Engle, P.L. et al. The care Initiative. Assessment, analysis and action to improve care for nutrition. New York, United Nations Children's Fund, 1997.
28. Fleischer, K. Etal. Емшектегі балалар мен ерте жастағы балаларды тамақтандыру және олардың тамағы/ДДСҰ Өңірлік жарияланымдары, Еуропа сериясы, № 87, 2001.
29. Management of severe malnutrition: a manual for physicians and other senior health workers. Geneva, World Health Organization, 1999.
30. Milla, P.J. Feeding, tasting and sucking. In: Pediatric gastrointestinal disease. Vol. 1. Philadelphia, B.C. Decker, 1991, pp. 217–223.
31. Physical status: the use and interpretation of anthropometry. Geneva, World Health Organization, 1995 (WHO Technical Report Series? No.854.
32. ШармановТ.Ш., ТәжібаевШ.С. «А дәрумені тапшылығының алдын алу бойынша ұлттық бағдарлама және іс-қимыл жоспары». Астана-Алматы, 2007 ж.
33. Дж. Мерта. Жалпы практикалық дәрігердің анықтамалығы. Мәскеу. 2008 ж.
34. БЖАБЕ қалта анықтамалығы, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің 2011 ж. 23 қарашадағы №907 бұйрығы.
35. ИКАТ/БЖАБЕ бүктеме-сызбасы, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің 2011 ж. 23 қарашадағы №907 бұйрығы.
36. Жаңа үлгідегі №112 нысан, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің 2011 ж. 23 қарашадағы №907 бұйрығы.